

Juryrapport Kunstliefde Prijs 2018

Dit is het zevende jaar dat de Kunstliefdeprijs wordt uitgereikt. Een prijs die verankerd is in de historie van Kunstliefde. Het is namelijk de samenvoeging van twee eerdere prijzen binnen dit Kunstgenootschap: de Bernard Johan Kerkhofprijs anno 1957 en de Van Dokkumprijs anno 1988. Beide prijzen werden jaarlijks uitgereikt aan kunstenaarsleden van Kunstliefde. Dat is met de Kunstliefdeprijs niet meer het geval. Ook niet-leden van Kunstliefde kunnen in aanmerking komen voor deze prijs. Wel is vereist dat de genomineerden in het jaar voorafgaande aan de uitreiking van de prijs in Kunstliefde hebben geëxposeerd en dat de betreffende kunstenaars verbonden zijn aan stad of ommelanden van Utrecht. De prijs kan zowel de waardering voor het oeuvre van de genomineerden benadrukken, als ook een aanmoediging zijn voor jonge kunstenaars van wie op basis van het werk veel verwacht mag worden. Daarbij kunnen alle disciplines in gelijke mate in aanmerking komen.

De jury bestaat uit drie leden waarvan twee geen lid van Kunstliefde mogen zijn, waaronder de voorzitter. Dit jaar, evenals vorig jaar, bestaat de jury uit Arna Loonstra, voormalig galeriehouder en docent tekenen, schilderen en kunstbeschuwing, Jaap Röell, oud-voorzitter van Kunstliefde, kunstrecensent en galeriehouder van Kuub en ik, Berthe Schoonman, galeriehouder van SANAA te Utrecht.

De prijs bestaat uit een geldbedrag van € 1.500,- en een beeldje gemaakt door Elselien van der Graaf. De ontvanger van de prijs krijgt binnen een jaar gedurende ten minste drie weken de ruimte van Kunstliefde ter beschikking om als curator een tentoonstelling te maken van zijn of haar werk in combinatie met gastkunstenaars.

Het seizoen 2017-2018 hebben de juryleden los van elkaar de tentoonstellingen bezocht en zijn we in gezamenlijk overleg tot een longlist gekomen, die we uiteindelijk tot drie genomineerden hebben teruggebracht. De namen van de genomineerden zijn op 21 oktober bekend gemaakt, bij de opening van de tentoonstelling Sonar, de tentoonstelling die door Hans Laban, de winnaar van de Kunstliefdeprijs 2017, is samengesteld. De jury heeft met grote waardering kennis genomen van deze tentoonstelling.

In alfabetische volgorde zijn de genomineerden:

Xandra van der Eijk (1985)

Lou Vos (1968)

Carien Vugts (1963)

Wat ons bij deze drie heeft gefascineerd, is de wijze waarop zij elk op hun eigen wijze, de thematiek van het tijdsverloop, het continuüm van de verandering, in hun werk hebben geïntegreerd. De natuur of de context van de omgeving speelt bij alle drie de genomineerden een belangrijke rol. Natuurlijk bij elk op specifieke wijze en met verschillende intenties, maar toch is dit als een gemeenschappelijke noemer te beschouwen. We hebben daar niet op geselecteerd, maar het deed zich, achteraf beschouwd, voor.

Bij **Xandra van der Eijk** is die verandering en aanpassing een centraal thema in haar kunstzinnige observaties en vervolgens de weerslag daarvan in foto's, video's, 3D-scans en verslagen. Zij heeft in Kunstliefde met haar installatie *Momentum* met Ebru-techniek geëxposeerd in de tentoonstelling *The Art of Nature, the Nature of Art* (24 september – 22 oktober 2017). Een titel die goed van toepassing is op de aard van haar werk, zeker als daar ook een registrerend wetenschappelijke benadering aan wordt toegevoegd. Haar werk overschrijdt grenzen tussen natuur, kunst en wetenschap, ook wel Bio Art genoemd. In haar zoektochten experimenteert ze ook met nieuwe materialen en in dat kader is ze genomineerd geweest voor de tweejaarlijkse New Material Award 2018 met haar bijdrage *Future Remnants, Material Research*. Ze onderzoekt de reactie van metalen op ordinaire huishoudproducten en zo de invloed van de mens op het ontstaan van nieuwe mineralen en materialen.

Haar werk fascineert als een poëtisch beeld van een combinatie van verlopende tijdsduur met natuurlijke processen en beeldende kunst.

De jury was en is onder de indruk van haar letterlijk grenzeloze kunstzinnige experimenteerdrijf en zoektocht.

Lou Vos behoeft binnen Kunstliefde geen introductie. We kennen haar als een onvermoeibare pleitbezorger van het belang dat Kunstliefde heeft voor de kunstenaarsleden en als zodanig voor de Utrechtse samenleving.

Haar werk als beeldend kunstenaar leidt daar, zoals wij dat kunnen zien, niet zichtbaar onder. Nog sterker, we zien de afgelopen jaren groei, versterking en een hoge mate van vrijheidsdrang in haar werk tot uitdrukking komen. Voor ons is haar werk krachtiger en autonomer geworden.

Ook dit seizoen nam ze weer deel aan de ledententoonstellingen. Haar abstract-lyrische schilderijen in series overtuigen ons telkens weer. In haar werk zoekt Lou Vos naar balans tussen kleur, vorm en vlakverdeling, maar haar werk sterft niet in schoonheid. Er zit een gezochte onvolmaaktheid in iets wat door de afwijking beschermwaardig is. Een kwetsbaarheid die we ook in de natuur tegenkomen. De laatste tijd tekent zij ook in haar schilderijen, ze voegt daar grafische elementen aan toe. Ook maakt zij werk op papier, zowel gemengde technieken als gouaches en ook etsen en linoleumsneden. Nog naast ruimtelijke objecten van keramiek en zwerfhout.

De jury ziet een gedreven beeldend kunstenaar die behalve consistentie op hoog niveau, ook vernieuwing in haar werk tot uitdrukking brengt.

Carien Vugts heeft dit jaar binnen Kunstliefde deel genomen aan de ledententoonstelling en aan de tentoonstelling *Vals Plat* van 7 april tot 6 mei van dit jaar. Voor deze expositie heeft zij, samen met Henriëtte Santing, het concept bedacht en uitgevoerd. Bij deze laatste expositie zagen we het werk *Landschap met antimakassar*, geweven behangranden. Een werk dat omschreven kan worden als plat driedimensionaal, waarmee tegelijkertijd het vervreemdende effect wordt aangeduid: iets wat afwijkt en toch zo herkenbaar is. De binnen- en buitenruimten die zij met haar werk vult, worden geherdefinieerd naar haar herinneringen. Laurie Cluitmans, conservator hedendaagse kunst Centraal Museum, verwoordde het als volgt: 'De herinnering en de beleving, de natuur en het gecultiveerde grijpen in elkaar.' Dit werd recent door Cluitmans uitgesproken bij het K.F. Heinfonds naar aanleiding van de presentatie van het project *Spiegeltuin* dat Carien samen met Uli Kürner en Anna van Suchtelen vorm heeft gegeven.

Cariens werk doet ons denken aan *'A la recherche du temps perdu'* waarin Marcel Proust herinneringen oproept aan zijn jeugd in de Franse provinciestad Combray. Alleen al de geur van een madeleine in een kopje thee, roept iets op dat veel belangrijker is dan alleen een herinnering aan vervlogen tijden; het gaat om de existentie van het bestaan, betekenis en het geven van een karakter aan een locatie. Al het werk van Carien is situatiegebonden. Steeds uniek, zoals elk mens uniek is, maar alleen kan functioneren binnen een context.

.....

De Kunstliefde Prijs 2018 kan slechts aan één van de genomineerden worden uitgereikt. Dat maakt het leven van de jury er niet makkelijker op.

Zoals gezegd heeft het werk van de drie genomineerden voor de jury iets onbedoeld gemeenschappelijks, namelijk de thematiek van het tijdsverloop, het continuüm van de verandering. Nogmaals, we hebben daar niet specifiek op geselecteerd, maar het deed zich, achteraf beschouwd, voor.

Degene die wij de prijs willen toekennen grijpt de tijd bij z'n kladden, maar wel verbloemd, bijna met handschoenen aan om zo dicht mogelijk bij het ongrijpbare te komen en de geest van de context niet te verstoren.

Wij reiken de Kunstliefdeprijs 2018 uit aan: Carien Vugts.